

**Espais de millora contínua dels plans
locals de prevenció de drogues i
ús problemàtic de pantalles 2020**

**Orientacions aplicades per a la
millora dels plans de
prevenció de drogues**

**Diputació
Barcelona**

Maig 2021

Document elaborat per encàrrec i amb la col·laboració de:

Direcció Tècnica: Núria García. Subsecció de Projectes i Programes. Secció de Recursos per a la Infància i les Famílies. Servei de Suport de Programes Socials. Gerència de Serveis de Benestar Social. Diputació de Barcelona

Consultoria tècnica i execució:

Episteme. Investigació i intervenció social.

Autoria:

Capítol 1. Òscar Parés i David Pere Martínez Oró.

Capítol 2. Eva Ozcoz, Elisabet Puigdollers i Assumpta Lluch.

Capítol 3. David Pere Martínez Oró i Òscar Parés.

Capítol 4. Núria García, Anna Novell i Mireia Bigorra.

Capítol 5. Carla Fernández i David Sanitjas.

Capítol 6. Anna Urrutia i Laura García.

Grup Motor: Eva Ozcoz, Elisabet Puigdollers, Assumpta Lluch, Anna Novell, Mireia Bigorra, Carla Fernández, David Sanitjas, Anna Urrutia, Laura García i Òscar Parés, David Pere Martínez i Núria García.

Coordinació: David Pere Martínez Oró i Òscar Parés.

ÍNDEX

1		
////// /	INTRODUCCIÓ. META PREVENCIÓ: REFLEXIÓ TÈCNICA SOBRE LA NATURALESA I ELS USOS DELS PLANS DE DROGUES EN L'ÀMBIT MUNICIPAL	5
2		
////// /	EL PERQUÈ DE LA PREVENCIÓ: PREVENIR O PROMOCIONAR LA SALUT?	6
3		
////// /	QUÈ FUNCIONA EN PREVENCIÓ?	9
4		
////// /	QUÈ NECESSITEM PERQUÈ LA PREVENCIÓ FUNCIONI?	15
5		
////// /	PERFIL PROFESSIONAL DE LA PERSONA QUE FA PREVENCIÓ	17

6

FITXES D'EXPERIÈNCIES LOCALS

19

7

**ANNEX 1. MARC LEGAL RELATIU ALS PLANS LOCALS DE
PREVENCIÓ EN DROGODEPENDÈNCIES**

34

1. Introducció Meta prevenció: Reflexió tècnica sobre la naturalesa i els usos dels Plans de Drogues en l'àmbit municipal

A continuació presentem el document "Orientacions aplicades per a la millora dels plans municipals de drogues 2020". Aquest document recull els elements genuïns i més destacats dels aspectes treballats al llarg de les cinc sessions que han conformat «l'Espai de millora 2020». Aquest text ha estat elaborat en el marc del projecte "Espai de millora de plans de prevenció de drogues i ús problemàtic de pantalles 2020", impulsat per la Diputació de Barcelona i coordinat per l'entitat Episteme Investigació Social. Es tracta d'un document col·laboratiu fruit d'un procés de reflexió i propostes per part dels professionals que han participat en les sessions de l'Espai de millora. Aproximadament, uns 30 tècnics representants de diferents plans municipals de drogues i addiccions comportamentals de la demarcació de Barcelona van plantejar l'oportunitat de reflectir en un document una sèrie de consensos i propostes que tot sovint no es troben escrites enlloc o, es troben de manera dispersa i fragmentada.

L'objectiu de la reflexió és apuntalar alguns aspectes de la tasca municipal de donar resposta a les problemàtiques relacionades amb el consum de drogues i d'altres addiccions comportamentals. Aquesta acció és necessària pel fet que el territori de les drogues es troba massa sovint subjecte a mites, prejudicis o intuïcions basades en la moral i l'alarmisme. Aquesta variabilitat i mirada a curt termini té el risc de convertir els esforços preventius en tot el contrari, en vertadera contra-prevenció i en una despesa pública sense efectivitat, eficàcia ni eficiència.

El document està dividit en set capítols que recullen els aspectes centrals treballats pel grup motor. A més, trobem un capítol en què presentem les experiències locals que les persones professionals de cada municipi han presentat al llarg de l'Espai de millora 2020. En total comptem amb sis experiències locals. Desitgem que els continguts que es detallen siguin d'utilitat per a millorar la prevenció en general i els plans locals en particular.

2. El perquè de la prevenció: prevenir o promocionar la salut?

La salut com a valor

Incorporar la mirada de la salut en la transformació dels pobles i ciutats és necessari per afavorir entorns amables, inclusivament i protectors. Les polítiques locals estan íntimament relacionades amb la salut i el benestar, entesos en el seu sentit més ampli.

Els problemes relacionats amb el consum de drogues i d'altres addiccions comportamentals, són responsables d'una part sensible del patiment i, de la morbiditat i mortalitat evitable. Actualment, es disposa tant de coneixement rigorós com d'experiències avaluades per fer front de manera efectiva a les diferents realitats derivades del consum de drogues.

Dret de la ciutadania

La ciutadania està exposada de manera quasi constant a publicitat directa o indirecta per afavorir el consum. Una part rellevant d'aquests impactes estan relacionats amb el consum de substàncies amb potencial addictiu, jocs d'atzar, xarxes socials, etc.

Per afavorir que les persones siguin les que decideixen amb plena llibertat i que els col·lectius més vulnerables comptin amb suport, els serveis públics poden articular accions i estratègies per compensar i afavorir la presa de decisions de manera conscient i informada. També, es pot incidir en factors ambientals que fomentin la protecció de la ciutadania.

Així mateix, les persones que pateixen situacions d'estigma, com les que viuen problemàtiques relacionades amb el consum de drogues han de gaudir de tots els seus drets i cal garantir les polítiques integrals adequades a les seves necessitats específiques.

Marc competencial en matèria de Serveis Socials

La Llei de Serveis Socials de Catalunya 12/2007 defineix com a competència dels ens locals el Servei de Prevenció d'addiccions com a un conjunt d'actuacions adreçades a influir sobre els factors de risc i de protecció davant de les addiccions. Aquests serveis es coordinen amb la intervenció específica del Departament de Salut. El seu objectiu és facilitar informació sobre les addiccions i els seus efectes per tal d'incrementar les estratègies de protecció davant del risc, amb la finalitat de reduir les repercussions

negatives (en els àmbits individual, familiar i social) i aconseguir el màxim nivell de reinserció comunitària de les persones afectades. S'adrecen a tota la població.

Manca d'un marc competencial clar en matèria de promoció de la salut

La Llei de Salut Pública 18/2009, defineix molt bé les competències en l'àmbit local en matèria de protecció de la salut, però no succeeix el mateix amb les competències en l'àmbit de la promoció de la salut. Així i tot, sense un marc legal i competencial clar, la normativa vigent assenyala l'administració local com els ens que ha de garantir la prevenció de les addiccions, considerant aquestes accions com una competència obligatòria igual que ho són les de serveis socials o les de protecció de la salut.

Aquesta dissonància en el marc normatiu comporta una heterogeneïtat al territori que en alguns casos pot ser un factor que resti eficiència a la política pública. Tan important com actualitzar aquest marc competencial, és no menystenir la necessitat d'establir plans municipals i de dotar-los dels recursos necessaris per assolir els seus objectius de manera eficient.

Podeu consultar el marc normatiu actual a l'ANNEX 1 d'aquest document

Invisibilitat de la tasca preventiva que efectua l'administració local que no és reconeguda per altres instàncies, bàsicament pels governs autonòmics

Els ajuntaments són l'administració més propera a la ciutadania i, per tant, la que pot desenvolupar millor les intervencions preventives, adequant-les a les necessitats i treballant en xarxa amb els diferents agents i poblacions destinatàries. Els responsables dels governs municipals cal que vetllin per comptar amb els recursos necessaris per defensar el model d'intervenció comunitària, només possible des de la proximitat.

Cal millorar els canals i les metodologies d'engranatge amb altres nivells de l'administració. És fonamental reconèixer el valor afegit de les realitats locals o supramunicipals i vetllar per a que cada administració assumeixi les seves competències sota els principis de cooperació i corresponsabilitat.

Necessitat de treballar de manera comunitària, transversal i cooperativa la responsabilitat de les diferents àrees a l'àmbit local i supramunicipal. Responsabilitat del càrrec polític que assumeix la delegació de la competència

Les polítiques preventives de promoció de la salut i prevenció de les addiccions són un conjunt d'intervencions a desenvolupar des de diferents àmbits municipals i, per tant, la seva implementació precisa d'un bon lideratge polític i l'assessorament del tècnic responsable per tal de mantenir presents els procediments i continguts de treball adequats, així com una perspectiva d'implementació a llarg termini.

Els programes de prevenció de drogues ens ajuden a disminuir les desigualtats en benestar i salut

Per garantir el dret d'accés a l'educació preventiva, les intervencions en matèria d'addiccions han d'anar més enllà de les intervencions d'informació i sensibilització.

Cal prioritzar els programes de reducció de riscos, de detecció precoç i d'incidència en elements estructurals i ambientals.

Falsos mites, tothom opina i manca de reconeixement professional

Massa sovint es confon la prevenció amb les intervencions de sensibilització o, amb accions generalistes adreçades a tota la població i es considera que si no es fan aquest tipus d'intervencions no s'està actuant.

Es creu poc en la necessitat de, si es tenen pocs recursos, prioritzar les intervencions a grups de risc i en les polítiques de reducció de danys. Cal delegar aquestes decisions a professionals formats, a experts en la matèria i facilitar els recursos necessaris per poder desenvolupar les accions necessàries.

3. Què funciona en prevenció?

La cultura avaluativa

En l'àmbit de la prevenció dels consums de drogues és capital conèixer amb certesa què és allò que funciona i què no, és a dir, quines pràctiques preventives tenen efectes preventius i quines altres, tot i tenir intencions preventives, no produeixen els efectes desitjats. Realitzar programes, projectes o accions realment preventives és l'única estratègia per a assolir els objectius preventius, així com, per optimitzar els recursos humans i econòmics que si destinen. En aquest sentit, l'avaluació és l'únic mecanisme empíric, solvent i científic per acreditar que la prevenció és netament preventiva. En ocasions, podem tenir sensibilitats que les accions aplicades son preventives, però no deixen de ser això, sensibilitats, i en cap cas realitats fonamentades en evidències i dades empíriques. Els diferents tipus d'avaluació (necessitats, procés, resultats, impacte, cost-benefici i avaluabletat) garanteixen l'èxit de la prevenció, en conseqüència, la mirada avaluatora ha de ser inherent i present en qualsevol fase del programa, des de la primera càbala fins a la publicació de resultats.

Un error recurrent és tendir a pensar l'avaluació com la fase final de l'acció preventiva. Conceptualitzar-la en aquest sentit és un error capital que impossibilita demostrar la capacitat preventiva d'un programa. Si avaluem des de l'inici és molt més probable que detectem amb antelació defectes de disseny, planificació i execució. Anticipar-se a les imperfeccions ens ajudarà a convertir el programa en efectiu. En el nostre context tendim a assenyalar la manca d'avaluació com la principal debilitat de les accions preventives. Aquesta percepció de debilitat, que sens dubte està ben fonamentada, impossibilita percebre que els obstacles essencials de la immensa majoria de programes son desencerts de disseny, planificació i execució. Només ens podrem situar en una posició de privilegi per avaluar correctament si el disseny del programa s'adequa a la realitat d'intervenció, la planificació s'ajusta als nostres recursos, i l'execució es realitza amb criteris de qualitat seguint allò definit en el disseny i la planificació.

Prevenció fonamentada en l'evidència

Com podem dissenyar accions preventives de qualitat?; quins àmbits d'intervenció son prioritaris?; com planificar de manera sensata?; quines accions son les més efectives?; com avaluar correctament?; és a dir, què fer per a que els programes de

prevenció funcionin?. La literatura científica ens dona les respostes a aquestes preguntes.

La figura 1, elaborada a partir de la literatura científica, ens ordena les diferents accions preventives en funció dels àmbits d'actuació i la seva efectivitat. L'eix horitzontal organitza d'esquerra a dreta les accions que han demostrat inefectivitat, les que encara es desconeix l'eficàcia, les possiblement beneficioses i escorades a la dreta les que han demostrat ser efectives, és a dir, funcionen. L'eix vertical ordena de baix a dalt els àmbits d'actuació, a baix les intervencions d'ordre individual, seguides de les familiars, escolars, oci nocturn, comunitàries i al capdamunt les accions universals. La combinació dels dos eixos ens mostra vint-i-quatre escenaris. Per exemple, amb evidència d'inefectivitat en l'àmbit individual trobem les tàctiques d'espant i els missatges basats en la por (Esrick *et al.* 2018). En canvi, en el pol oposat, trobem que són efectives per a la població universal les campanyes en els mitjans de comunicació per a reduir els accidents de trànsit (Calafat, 2010; Calafat, Juan i Espíritu, 2009; Tay 2005).

En termes generals, tal com s'aprecia en la figura 1, els programes que més funcionen són els **multicomponent sostinguts en el temps** (EMCDDA, 2012). Un programa multicomponent és aquell que incorpora més d'un àmbit/col·lectiu en les seves accions. Per exemple, els programes multicomponent comunitaris per a reduir les agressions, accidents i l'ús responsable d'alcohol en els locals d'oci nocturn, més enllà de la comunitat també incorporen la tasca policial (*enforcement*) i la implicació locals d'oci nocturn (Calafat, 2010; Calafat, Juan y Espíritu, 2009). El programa STAD és un exemple de programa de prevenció comunitari d'ordre multi component eficaç, efectiu i eficient (Bolier, *et al.*, 2011; EMCDDA, 2012). Per tant, obtindrem millor resultats si la comunitat treballa amb la policia i els responsables dels locals d'oci nocturn que si només ho fan amb la comunitat (Jones, 2012). A més, aquesta acció funciona perquè, més enllà de tots els agents i àmbits implicats, és una acció sostinguda en el temps i no només es realitza alguna acció puntual (Jones, 2012). En canvi, és del tot ineficaç les accions reactives o NIMBY en què la comunitat actua de manera bel·ligerant contra els equipaments dirigits a drogodependents (McGrath, *et al.*, 2006).

En els mateix sentit que els programes comunitaris, els programes de prevenció escolar que incorporen a la família i a la comunitat són més efectius que els limitats a les aules (Tejada-Gallardo *et al.*, 2020). Tot i que, també obtenim bons resultats quan les accions en el context escolar es mantenen al llarg de l'any, per exemple, es realitzen deu, dotze o més sessions i s'evita realitzar un taller puntual (Faggiano, *et al.*, 2014). Queda acreditat que un taller anual és inefectiu (McGrath, *et al.*, 2006). També, els programes participatius en què les persones receptores són agents actius de la prevenció són molt més eficaços que els que releguen les persones destinatàries a mers

subjectes passius (Faggiano i Vigna-Cortar, 2008). Per això, els programes comunitaris de participació activa són més efectius que els que només ofereixen informació a la comunitat sense que aquesta pugui aportar la seva opinió (STAD, 2014). En el cas del context escolar les accions en què l'alumnat participa activament ofereixen més bons resultats que aquells que es centren en oferir-los-hi un conjunt d'informació sense donar-los-hi opció a rèplica o esmena.

En relació a la dimensió individual, l'acompanyament individual, el mentoratge i les visites domiciliàries en joves en situació de vulnerabilitat tendeix a l'efectivitat de la prevenció dels consums d'alcohol, tot i que, encara es desconeix per les altres drogues (Thomas, *et al.*, 2011). Queda acreditat per la ciència, així com pel sentit comú, que els discursos terrorífics i inversemblants pels joves són del tot inefectius i en molts casos provoquen efectes iatrogènics, és a dir, amb l'objectiu de prevenir els consums de drogues els acaben estimulants (Esrick *et al.*, 2018). Pel que fa a l'àmbit familiar, com no podia ser d'altra manera, els programes multicomponent de llarga durada són efectius per a prevenir els consums (Faggiano *et al.*, 2014). Les intervencions en que participen les famílies i la seva descendència, així com, les formacions contínues són possiblement beneficioses (MacArthur *et al.*, 2018). Desconeixem si les intervencions per a modificar les pràctiques de risc centrades en famílies són beneficioses (Faggiano *et al.*, 2010). L'oci nocturn és l'àmbit que més accions suposadament preventives han demostrat ser ineficaces: eliminar els gots de vidre, dispositius de verificació d'edat, campanyes mediàtiques per a reduir l'alcohol i intervencions basades en la informació per a desistir de consumir alcohol i altres drogues (Jones *et al.*, 2010; Ker i Chinnock, 2008). En canvi, són possiblement beneficioses les accions dirigides a professionals de l'oci nocturn en la dispensació responsable d'alcohol. La dispensació responsable d'alcohol es converteix en efectiva quan es combina amb l'*enforcement* i el treball comunitari (Calafat, 2010).

Referències bibliogràfiques

- Bolier, L., Voorham, L., Monshouwer, K., van Hasselt, N. Bellis, M. (2011), 'Alcohol and drug prevention in nightlife settings: a review of experimental studies', *Substance Use i Misuse* 46, pp. 1569–1591.
- Calafat, A. (2010), *Prevention interventions in recreational settings*, Council of Europe, Strasbourg.
- Calafat, A., Juan, M. I Duch, M. A. (2009), 'Preventive interventions in nightlife: a review', *Adicciones* 21 (4), pp. 387–414.

- EMCDDA (2012), *Social reintegration and employment: evidence and interventions for drug users in treatment*, EMCDDA Insights, Sumnall, H. and Brotherhood, A. (authors), Publications Office of the European Union, Luxembourg.
- Josh Esrick, Raanan G. Kagan, John T. Carnevale, Maria Valenti, Gisela Rots & Kim Dash (2018) *Can scare tactics and fear-based messages help deter substance misuse: a systematic review of recent (2005–2017) research*, *Drugs: Education, Prevention and Policy*.
- Faggiano F, Minozzi S, Versino E, Buscemi D. (2014) *Universal school-based prevention for illicit drug use*. *Cochrane Database of Systematic Reviews* 2014, Issue 12.
- Faggiano, F. i Vigna-Taglianti, F. (2008), 'Drugs, illicit — Primary Prevention Strategies', in Heggenhougen, K. and Quah, S. (eds), *International Encyclopedia of Public Health*, Vol. 2, pp. 249–265, Academic Press, San Diego.
- Jones, Hughes, Atkinson i Bellis, (2010), 'Reducing harm in drinking environments: A systematic review of effective approaches', *Health and Place* 17, pp. 508–518.
- Ker, K. i Chinnock, P. (2008), 'Interventions in the alcohol server setting for preventing injuries' (Review), *Cochrane Database of Systematic Reviews*, Issue 3.
- MacArthur G, Caldwell DM, Redmore J, Watkins SH, Kipping R, White J, Chittleborough C, Langford R, Er V, Lingam R, Pasch K, Gunnell D, Hickman M, Campbell R. *Individual-, family-, and school-level interventions targeting multiple risk behaviours in young people*. *Cochrane Database of Systematic Reviews* 2018, Issue 10.
- McGrath Y., Sumnall H., McVeigh J., i Bellis M. (2006), 'Drug use prevention among young people: a review of reviews', *National Institute for Health and Clinical Excellence*, January 2006.
- Tay, R. (2005). *Mass media campaigns reduce the incidence of drinking and driving*. *Evidence-based Healthcare Public Health*, 9, 26–29.
- Tejada-Gallardo, C., Blasco-Belled, A., Torrelles-Nadal, C. *et al.* *Effects of School-based Multicomponent Positive Psychology Interventions on Well-being and Distress in Adolescents: A Systematic Review and Meta-analysis*. *J Youth Adolescence* 49, 1943–1960 (2020).
- Thomas, R.E., Lorenzetti, D., Spragins, W. (2011), 'Mentoring adolescents to prevent drug and alcohol use', *Cochrane Database of Systematic Reviews* 2011, Issue 11.

QUÈ FUNCIONA EN PREVENCIÓ

 <p>Universal</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Campanyes mediàtiques per a reduir el consum de drogues entre els joves.		<ul style="list-style-type: none"> ● Les «Comunitats que cuiden» son efectives per a prevenir i reduir les pràctiques de risc dels joves problemàtics.	<ul style="list-style-type: none"> ● Campanyes en els mitjans de comunicació per a reduir els accidents de trànsit provocats per l'alcohol.
 <p>Comunitat</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Campanyes reactives i accions NIMBY contra el consum d'alcohol, cànnabis i altres drogues.	<ul style="list-style-type: none"> ● Intervencions per a reduir el consum d'alcohol i altres drogues.	<ul style="list-style-type: none"> ● Intervencions comunitàries per a reduir el consum d'alcohol de risc.	<ul style="list-style-type: none"> ● Programes multicomponent comunitaris per reduir les agressions, accidents i l'ús irresponsable d'alcohol en locals d'oci nocturn. ● Referents positius i mentoratge per a prevenir el consum d'alcohol en joves.
 <p>Oci nocturn</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Eliminar els gots de vidre per a prevenir ferides. ● Dispositius de verificació d'edat. ● Campanyes en els mitjans de comunicació per a reduir l'abús d'alcohol. ● Intervencions basades en la informació per a que les persones usuàries d'oci nocturn desisteixin de consumir drogues.	<ul style="list-style-type: none"> ● Intervencions basades en la informació per a que les persones usuàries d'oci nocturn desisteixin de viatjar amb conductores èbries. ● Programes per a potenciar el consum responsable d'alcohol. ● Mecanismes de bloqueig del cotxe quan es vol conduir sota els efectes del alcohol.	<ul style="list-style-type: none"> ● Formació a professionals de l'oci nocturn sobre la dispensació responsable d'alcohol. Continua i amb suport actiu.	<ul style="list-style-type: none"> ● Promoció del consum sensat d'alcohol per a reduir els accidents de trànsit.
 <p>Escola</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Tallers escolars puntuals merament informatius per a prevenir i reduir l'ús d'alcohol i altres drogues.	<ul style="list-style-type: none"> ● Programes puntuals per a reduir el consum de tabac, alcohol, cànnabis i altres drogues. ● Campanyes mediàtiques amb combinació de tallers escolars per a reduir el consum de tabac. ● Sessions de reforçament d'accions puntuals.	<ul style="list-style-type: none"> ● Programes participatius (discussions, rol playing, etc.), especialment si les destinatàries son consumidoras. ● Programes multicomponent per a reduir l'abús d'alcohol. ● Prevenió entre iguals amb referents (líders) positius. ● Programes per a reduir el bullying i la victimització fonamentats en la participació activa i d'una duració sostinguda en el temps.	<ul style="list-style-type: none"> ● Intervencions per a reduir l'abús d'alcohol, l'ús de cànnabis i el consum de qualsevol substància fonamentades en millorar les habilitats per a la vida i evitar la influència social negativa.
 <p>Famílies</p>		<ul style="list-style-type: none"> ● Intervencions per a modificar les pràctiques de risc associades al consum d'alcohol i cànnabis.	<ul style="list-style-type: none"> ● Intervencions orientades a les famílies, els joves i ambdós col·lectius per a prevenir el consum de cànnabis i d'alcohol. ● Apoderament de les famílies mitjançant les formacions contínues per a reduir pràctiques de risc.	<ul style="list-style-type: none"> ● Programes multicomponent de llarga durada per a reduir el consum de tabac, alcohol i altres drogues.
 <p>Individual</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Tàctiques d'espant i missatges basats en la por.	<ul style="list-style-type: none"> ● Mentoratge per a prevenir els consums de drogues.	<ul style="list-style-type: none"> ● Visites domiciliàries per a realitzar seguiment continu en famílies de baixos ingressos i/o monomarentals amb menors de 16 anys en situació de risc.	<ul style="list-style-type: none"> ● Mentoratge per a prevenir els consums d'alcohol.

4. Què necessitem perquè la prevenció funcioni?

Un Pla local de prevenció de drogues i addiccions comportamentals.

És un conjunt coordinat i planificat de programes, projectes i actuacions en matèria de consum de drogues i trastorns del comportament. Es caracteritza per estar impulsat per la corporació local per donar estabilitat a les accions desenvolupades en un període determinat, habitualment, de 4 anys.

Es tracta, doncs, d'un pla estratègic fonamental a l'hora d'ordenar els recursos disponibles i planificar-los per tal d'oferir una resposta eficient a les necessitats de la població en l'àmbit de les drogues i d'altres addiccions comportamentals.

Quins son els seus principis rectors?

- **Globalitat:** es tracten de manera integral totes les drogues, legals i il·legals.
- **Normalització:** es treballa amb dispositius i recursos normalitzats i serveis de la comunitat. No es creen estructures paral·leles.
- **Continuïtat:** s'intervé de manera permanent en el temps, promovent activitats sistemàtiques, continuades i planificades.
- **Operativitat:** realitzable. Es plantegen objectius adequats a les necessitats.
- **Interdisciplinarietat:** intervenció i compromís de diferents sectors socials i tipus de professionals.
- **Sostenibilitat:** ha de ser un pla que no necessiti nous recursos (ni financers ni humans) i que, per tant, es pugui mantenir al llarg del temps.

Quins son els seus beneficis?

- Redueix despeses, duplicitats i accions aïllades.
- Promou la participació i implicació dels agents socials.
- És un instrument que dona continuïtat i estabilitat a les accions.
- Està aprovat políticament i per tant hi ha un compromís de suport tècnic i econòmic per la seva implementació.

Aquests programes, projectes i actuacions es solen classificar segons els següents àmbits d'intervenció:

- Àmbit educatiu
- Àmbit familiar
- Àmbit comunitari
- Àmbit dels mitjans de comunicació social
- Àmbit laboral
- Àmbit dels serveis de salut
- Àmbit de l'oci i lleure

Dotar al pla de pressupost

Cada servei o departament del municipi que hi participi, hauria de tenir una part del seu pressupost reservada pel Pla de drogues, o accions preventives en matèria de drogues si no té Pla. Podem anomenar aquest pressupost com a “horitzontal”, on diversos departaments i serveis comunitaris haurien d'assumir un cert nivell de compromís. Això facilitarà poder dur a terme actuacions en matèria de prevenció de drogues, d'altres addiccions comportamentals o pantalles en xarxa sense problemes pressupostaris entre els participants.

Un treball interseccional, interdisciplinari, interdepartamental, intersectorial i amb la participació de diferents nivells de l'Administració

Aquestes dinàmiques i perspectives de treball s'han d'afavorir tant en l'àmbit de serveis o departaments municipals (Salut, Benestar Social, Joventut, Esports, Educació, Cultura, Seguretat Ciutadana, Polítiques de Gènere, Ciutadania i Comunicació, etc.) com en l'àmbit dels serveis externs (entitats del municipi, CAP, CAS, CSMA, CSMIJ, hospitals, escola d'adults, centre de recursos, EAP, inspecció educativa, centres educatius, etc.

Cal un lideratge des d'un servei o departament municipal concret

D'aquesta manera s'impulsarà més efectivament la participació de tots els integrants del Pla Local i la coordinació del Pla o les accions preventives. Habitualment, ho lidera Salut, Benestar Social, Joventut. El suport o lideratge polític s'ha de comprometre amb la viabilitat del Pla per garantir el suport tècnic i econòmic.

Un/a professional competent que faci la coordinació i doni l'impuls el Pla¹

5. Perfil professional de la persona que fa prevenció

Identificar el perfil i les competències personals i professionals de la persona que fa prevenció no és una tasca fàcil perquè cal tenir en compte molts elements. Entenem el mot competència com un constructe que integra habilitats, actituds i coneixements, i que se'n demostra l'aprenentatge a través de l'acció en un context determinat. A continuació es plantegen les considerades més rellevants entenent la dimensió personal com a intrínseca i indivisible de la professional.

Formació i Competències

- Cal que la persona tingui formació en l'àmbit social o de la salut (psicologia, treball social, educació social, infermeria, diplomats en salut pública, etc.) sent molt recomanable tenir també, formació en prevenció o promoció de la salut; concretament en els àmbits de les drogues, les pantalles i d'altres addiccions comportamentals.
- Cal que la persona realitzi formació contínua per tal de garantir-se un bon reciclatge i que tingui coneixement dels agents del territori, per a facilitar una òptima tasca preventiva.
- Cal tenir una considerable capacitat de lideratge, de resolució de conflictes, capacitat comunicativa, empàtica i d'organització.
- És desitjable que operi des d'una perspectiva de treball sistèmica que aporti amplitud als casos i intervencions, per ajudar a trobar solucions conjuntes, fomentant la co-responsabilitat de les famílies i persones implicades en la problemàtica, validant-los i acompanyant-los a trobar els seus propis recursos.
- Cal convèncer tant als finançadors d'aquestes actuacions com a les persones o entitats destinatàries finals, ja que la prevenció no ofereix resultats immediats i s'ha de poder defensar al llarg del temps.
- Es requereix tant assertivitat en la comunicació, com capacitat de qüestionament cap a les propostes o actuacions dubtoses o potencialment contra-preventives per ajudar a la defensa del posicionament propi i els

---

¹ Veure el capítol següent

seus fonaments. També és important que gaudeixi d'una bona empatia per connectar i crear vincle amb les persones amb les que treballarà.

- Cal que el referent del Pla serveixi com a model davant dels altres, especialment, entre els més joves. En aquest punt és desitjable practicar amb el que es predica i s'assessora (hàbits de vida saludables en un aspecte ampli i auto-observació).
- És adient que tingui capacitat propositiva i d'autosuficiència. La figura del preventòleg, en moltes realitats municipals (no totes) , treballa sola. Habitualment, es coordina i ofereix propostes a molta població, per això per a liderar el seu Pla i tirar-lo endavant cal que tingui tant la capacitat d'autosuficiència professional com la voluntat d'arribar a consensos quan treballa en equip.

En darrer lloc, per tothom és conegut que els tràmits i tempos burocràtics dels procediments administratius dels ens locals segueixen els seus propis ritmes i moltes vegades estan “renyits” amb les demandes de les famílies o les necessitats de la població amb la que treballem. Així, doncs, cal posar molt d'humor, paciència i una mirada amorosa per tal d'acompassar aquests ritmes i equilibrar demandes, necessitats i sensibilitats.

6. Fitxes d'experiències locals

Població o mancomunitat	MOLLET DEL VALLÈS
Qui són (o és) els ens responsables de l'execució	Ajuntament
Nivell de prevenció	Universal i Selectiva
Tipus de població	General, joves
Context d'aplicació	Comunitat
Pressupost	0€, treball tècnic
Nom i contacte de la persona responsable	Anna Novell anovell@molletvalles.cat
Objectius	<p>Promocionar l'ús de la mascareta i les mesures de seguretat pel COVID 19 als joves.</p> <p>Promocionar l'ús de la mascareta i mesures de seguretat a la població en general al mercat dels dimarts.</p>
Temporització	Des del Setembre de 2020 fins que acabi la pandèmia.
Resum del projecte	<ol style="list-style-type: none"> 1. L'objectiu és fer complir les normes de seguretat per prevenir contagis de COVID. 2. En aquest programa han participat: Policia Municipal, Agents Cívics, Creu Roja i Promoció de Salut, repartint espais , per exemple Creu Roja feia escoles i patis, Agents Cívics carrers, Policia places i mercat ambulant. 3. <u>La metodologia utilitzada és la següent:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Apropant-se als espais on sabem hi ha grups de joves , que no compleixen les mesures de seguretat i consumint en alguns casos; hores de pati: en coordinació amb els centres de secundària; places properes o espais de l'horari de pati, exemple: passeig Cesc Bas de l'IES Gallecs.; places i parcs en horari de tardes; places, parcs i altres espais en horari de tarda/vespre(fins les 10 h) per prevenir botellò. • Promoció de les normes de seguretat per xarxes a partir d'un vídeo fet per joves.

	<ul style="list-style-type: none"> • Promoció i vigilància de les mesures de seguretat al Mercat ambulant dels dimarts, (tota la població).
Aspectes apresos	<p>Tot i que sempre trebalem així, sempre que fem programes en xarxa amb diferents col·lectius dins de la comunitat ens ratifiquem amb que és la millor manera de treballar i que amplifica molt l'impacte del treball, la possibilitat d'innovar i d'adquirir noves idees.</p>
Debilitats	<p>Evidentment no es pot entrar als domicilis on possiblement s'ajunten joves per consumir sense mesures de seguretat, però ja hi comptàvem des del principi.</p>
Oportunitats	<p>D'utilitzar aquest mateix model en altres projectes.</p>
Fortaleses	<p>Les pròpies del personal tècnic i d'entitats de la ciutat.</p>
Amenaces	<p>Canvis de personal, però no passa normalment</p>

Població o mancomunitat	MONTCADA I REIXAC
Qui són (o és) els ens responsables de l'execució	Servei PASSA (licitat a una entitat del tercer sector)
Nivell de prevenció	Selectiva
Tipus de població	Joves
Context d'aplicació	Escolar
Pressupost	El del sou de la tècnica del PASSA
Nom i contacte de la persona responsable	Laia Navarro 935753430/633334753
Objectius	Realitzar accions comunitàries amb joves formats en prevenció en addiccions i bon ús de les pantalles. Formar a joves i donar-los eines per a la prevenció d'addiccions i bon ús de les pantalles
Temporització	De setembre a juny. Es realitzen les activitats que són un màxim de 15 sessions per grup.
Resum del projecte	Formació a joves que han sol·licitat realitzar els serveis a la comunitat amb el servei PASSA. Se'ls forma en: <ul style="list-style-type: none"> • Prevenció en pantalles • Prevenció en alcohol • Prevenció en cànnabis • Prevenció en Tabac • Prevenció en begudes energètiques <p>Un cop realitzada la formació els joves pensen, graven i editen missatges preventius a través de vídeos on ells són els protagonistes.</p> <p>Acompanyar al servei PASSA a realitzar tallers i accions en altres IES, escoles o espais comunitaris.</p>
Aspectes apresos	És un espai de reflexió per compartir dubtes i aprendre sobre les addiccions i el bon ús de les pantalles.
Debilitats	Alguns dels serveis donada la situació de COVID s'estan fent on-line i això dificulta el seguiment de l'edició dels vídeos. Actualment amb la situació de COVID els joves no poden acompanyar el servei PASSA a altres IES o centres.

<p>Oportunitats</p>	<p>Els joves coneixen més el servei i poden informar a altres joves d'aquest.</p> <p>És un espai més informal per realitzar prevenció que els tallers programats pels propis centres.</p> <p>Al ser diversos tallers seguits es genera un vincle fort amb els joves.</p>
<p>Fortaleses</p>	<p>Treball en equip dels joves.</p> <p>Espai d'autoconeixement i reflexió pels joves.</p>
<p>Amenaces</p>	<p>Que sigui un servei que sol·licitin més IES i no es pugui donar resposta a tota la demanda.</p>
<p>Recomanacions per a futures implementacions</p>	<p>Tenir present que cada IES pot tenir més o menys hores de dedicació als serveis a la comunitat i que cal adaptar al format a cada casuística. Es realitzen com a mínim 5h de formació, i la resta d'hores poden fer-la de forma autònoma (edició vídeos) segons les necessitats del servei i dels IES.</p>
<p>Per a més informació</p>	<p>Instagram on es poden veure els vídeos realitzats pels serveis a la comunitat. @passa.passa</p>
<p>Observacions</p>	<p>És una activitat que es pot adaptar a presencial i online.</p>

Població o mancomunitat	MONTCADA I REIXAC
Qui són (o és) els ens responsables de l'execució	Ajuntament
Nivell de prevenció	Universal
Tipus de població	General
Context d'aplicació	Comunitat
Pressupost	Dissenyador 465€ Comunicació OPIS 1365,61€ PASSA (sou tècnica) Comunicació (personal Ajuntament) Tècnica Pla Local (personal Ajuntament) Xerrades especialistes: 877,84€
Nom i contacte de la persona responsable	Laia Navarro/Meritxell Font 935753430/633334753
Objectius	Informar i orientar a la població en general sobre el bon ús de les pantalles. Prevenir els problemes físics, socials i cognitius que pot comportar un ús abusiu de les pantalles entre infants i joves.
Temporització	12 mesos (tot i que la campanya i tallers es continuaran realitzant a demanda).
Resum del projecte	<ul style="list-style-type: none"> • Campanya publicitària: 0-3 • Campanya publicitària: 4-7 • Campanya publicitària: 8-12 • Campanya publicitària: +12 • Sensibilització comunitària i a les xarxes socials • Formació per professorat • Formació per famílies • Formació a l'alumnat
Aspectes apresos	Informació i prevenció sobre les addiccions i el bon ús de les pantalles a la població en general en format digital i físic.
Debilitats	Els tallers als centres educatius demanen que siguin d'1h perquè s'ajustin als horaris escolars i això obliga a no aprofundir tant en el contingut.

Oportunitats

El format digital, les xarxes socials, i les accions online obren un ventall d'opcions per arribar a més població amb la mateixa dedicació (més famílies a les xerrades, més professionals, més població...). La Campanya ha arribat en un moment de molta necessitat donada la situació de COVID.

Fortaleses

És una campanya que avarca totes les franges d'edat i ens permet entrar a fer prevenció a bressols i a centre d'educació primària, obrint-nos les portes a fer prevenció amb altres temàtiques.

Amenaces

No hi ha masses recursos especialitzats on derivar els joves que tenen addicció a les pantalles.

Recomanacions per a futures implementacions

Fer una campanya que arribi al màxim de població possible dividint-la per franges d'edat. Als fulletons introduir informació tant per l'infant/jove com per a les famílies.

Per a més informació

Instagram @passa.passa

<https://www.montcada.cat/>

Població o mancomunitat	SABADELL
Qui són (o és) els ens responsables de l'execució	Ajuntament
Nivell de prevenció	Totes, tot i que l'Ajuntament sols executa part de les intervencions preventives universals i selectives
Tipus de població	Totes.
Context d'aplicació	Totes.
Pressupost	La regidoria de salut dedica el 100% del capítol 1 d'un psicòleg i d'una educadora social i el 25% d'una tècnica superior en salut pública. Actualment estan en situació de trànsit, el pla finalitzava el desembre de 2020.
Nom i contacte de la persona responsable	Elisabet Puigdollers epuigdollers@ajsabadell.cat
Objectius	Es defineixen periòdicament a través de la comissió tècnica i dona el vistiplau i impuls una comissió política. Actualment no s'han constituït formalment.
Temporització	Es fan tres reunions anuals tècniques i una política.
Resum del projecte	El Pla Local de Drogues és una taula que afavoreix una millor coordinació entre els diversos agents que despleguen la seva activitat preventiva a la ciutat. Entitats i ONG, CSMIJ, CSMA i CAS del Taulí, regidories de cultura, joventut, esports, drets civils, acció social, policia local i també els Mossos d'Esquadra són les que, de manera habitual, despleguen projectes comuns. Actualment el Servei d'Assessorament i Informació en Drogues i Pantalles és el principal instrument municipal en el desplegament de les polítiques d'aquest àmbit.
Aspectes apresos	Els Plans Locals ajuden a detectar necessitats no cobertes, millorar la coordinació entre recursos públics i evitar solapaments. A Sabadell els funciona millor un Pla local estratègic i que, sobretot, emmarqui les accions que es puguin desenvolupar i

	els valors compartits, que no pas pretendre des d'un inici concretar accions i objectius, donat que les prioritats, recursos humans i econòmics, també es van definint anualment. És més operatiu planificar i concretar anualment.
Debilitats	No sembla un àmbit prioritari en aquest mandat tan afectat per la situació de pandèmia, que és la prioritària i en estructures petites, com les de salut pública, té un impacte important.
Oportunitats	La pandèmia també ha propiciat el teletreball i les reunions online que, segurament, han de permetre unes taules més àgils i operatives. Per exemple amb l'hospital Taulí han tingut oportunitat de participar a sessions amb equips al complet, cosa molt difícil quan l'opció presencial era l'habitual.
Fortaleses	Actualment la dotació, pel que fa als recursos humans, dedicats a aquest àmbit és bona. Això ha estat gràcies a que els propis agents participants en els anteriors plans, havien detectat aquest dèficit (i l'havien assenyalat com a necessitat no coberta).
Amenaces	<p>Probablement cal una evolució en l'enfocament preventiu (àmbit drogues i pantalles). Segurament tindria més sentit una aproximació en tres àmbits: a. ambiental, per una banda, b. un abordatge dels malestars / patiment adolescent (o de la família / amics), prescindit de si la preocupació són consums, o trastorns alimentaris o altra. c. universal de promoció de factors protectors.</p> <p>En aquest sentit, tenen sentit els plans locals "de drogues"? No haurien de ser Plans Locals de Salut.</p>
Recomanacions per a futures implementacions	Oblidar documents que "encorsetin" i obliguin, però crear documents que emmarquin i anar definint any a any, segons situació, oportunitat i pressupost, les accions a desplegar.

Per a més informació

<https://sabadell.cat/ca/serveis-de-salut/pla-de-drogues-local>

Població o mancomunitat	MANCOMUNITAT DEL GALZERAN
Qui són (o és) els ens responsables de l'execució	Montornès del Vallès, Martorelles, Santa Maria de Martorelles, Vallromanes, Vilanova del Vallès i Sant Fost de Campsentelles
Nivell de prevenció	Selectiva
Tipus de població	Joves
Context d'aplicació	comunitari
Pressupost	2.000€ per edició
Nom i contacte de la persona responsable	Judith Pardo Judith@eines.coop
Objectius	<p>El projecte Agents de la Salut, pretén [in]formar i conscienciar als joves voluntaris en temes de prevenció i promoció de la salut, específicament en els següents temes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Consums de drogues. • Sexualitat i relacions afectives. • Alimentació saludable. • Habilitats Socials. • Us de Dispositius mòbils i Xarxes Socials. • El sexisme en els entorns de festa. <p>El projecte tracta de formar un grup de voluntaris, que esdevingui un grup de treball en temes relacionats amb la promoció de la salut.</p> <p>Amb la mirada posada en que el grup d'Agents de Salut puguin dissenyar i implementar una campanya preventiva, intentant posar a la pràctica tots aquells temes tractats a les diferents sessions.</p>
Temporització	11 sessions entre els mesos de març i maig de 2019
Resum del projecte	<p>És una molt bona oportunitat per formar a persones joves i que siguin referents positius entre els seus iguals, s'ha demostrat que aquesta metodologia de treball és eficaç alhora de fer prevenció.</p> <p>Els Agents de Salut assumeixen un rol actiu en l'adquisició de coneixements (amb l'assistència a tallers formatius), en la transmissió i per tant en el</p>

Aspectes apresos

rol de referència del seu grup de pertinença, assumint una important responsabilitat amb si mateixos i amb la seva comunitat

Les persones participants al projecte hauran de tenir 18 anys o més.

Resultaria important que els diferents agents socials del territori que coneguin a joves susceptibles de formar part d'aquest projecte els hi facilitin la informació i si tenen algun dubte s'adrecin al Pla de prevenció en el consum de drogues, pantalles i riscos associats de la Mancomunitat del Galzeran. 605 781 464.

Idees per projecte JAS:

- Campanya conducció i telèfons mòbils
- Campanya per a la prevenció del consum d'alcohol en festes populars
- Campanya modelatge adult en el consum d'alcohol o tabac
- Campanya de reducció de riscos del botellò

Joc interactiu pel dispositiu de prevenció en oci nocturn "Espai Crític a la Festa".

Assistència

Els joves que demanaven informació del curs preguntaven si tindrien certificat d'assistència si algun dia no podien venir.

Continguts molt ben valorats tot i ser moltes hores. (9h setmanals)

Campanya

No te sentit si no la fan ells i elles. La falta d'assistència ha condicionat negativament la campanya. Decidim no ser paternalistes i assumir que la campanya no s'ha desenvolupat lo suficient com per fer una despesa econòmica d'impressió.

Intervencions en l'oci nocturn

	Han tingut 4 voluntaris a 3 municipis en nits de Festa Major.
Debilitats	Els agents de salut no estan pagats. És un projecte de voluntariat
Oportunitats	Capacitat per incloure joves que tinguin aspiracions laborals en aquesta línia
Fortaleses	Els continguts i la forma és atractiu i de qualitat
Amenaces	Una mancomunitat no és un municipi. Els joves no es fan seu tot el territori
Recomanacions per a futures implementacions	Trobem molt encertada la remuneració econòmica
Per a més informació	https://serveicritic.wordpress.com/joves-agents-de-salut/

Població o mancomunitat	PPD. MANCOMUNITAT VALL DEL TENES. C-17 i EL TRITÓ DEL BAIX MONTSENY (22 municipis del Vallès Oriental i 3 de La Selva).
Qui són (o és) els ens responsables de l'execució	Mancomunitat de la Vall del Tenes: Bigues i Riells, Lliçà d'Amunt, Lliçà de Vall, Sta. Eulàlia de Ronçana. C-17: La Garriga, l'Ametlla del Vallès, Les Franqueses del Vallès, El Figaró-Montmany, Tagamanent. El Tritó del Baix Montseny: Breda, Riells i Viabrea, Hostalric, Sant Celoni, Cànoves i Samalús, St. Pere de Vilamajor, St. Antoni de Vilalta, Llinars del Vallès, Sta. Maria de Palautordera, St. Esteve de Palautordera, Montseny, Campins, Fogars de Montclús, Vilalba Sasserra, Vallgorguina i Gualba.
Nivell de prevenció	Universal
Tipus de població	Joves, especialment adolescents entre els 13 i 17 anys.
Context d'aplicació	Online
Pressupost	Les hores dedicades de les tècniques.
Nom i contacte de la persona responsable	Carla Fernández carla@c17.cat 680520899 David Sanitjas info@ppd.cat 649630134 Anna Urrutia eltrito@santceloni.cat 619530627
Objectius	Traslladar, fomentar i potenciar informació i missatges saludables per a l' autogestió de la salut a joves i adolescents durant el confinament patit a causa de la COVID 19.
Temporització	D'abril a juny de 2020
Resum del projecte	Campanya online on es pretén donar missatges preventius i de salut a joves adolescents confinats durant mesos degut a les restriccions patides per la COVID 19. Es va utilitzar el format online degut a la impossibilitat de treballar al carrer o als espais joves, i per ser Instagram, una de les xarxes socials més utilitzades per aquests.

	<p>El fet que la difusió fos virtual va permetre l'ampliació i circulació de la informació a molts dels joves que portem des dels Plans, ja coneixem i ja hi ha vincle i a molts d'altres que no.</p>
<p>Aspectes apresos</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Disseny gràfic a través del Canva • Creació de perfils d'Instagram (redactar posts, consultar estadístiques, horaris "prime time" de publicació-visualització, enllaços amb webs, etc). • Treball en equip interplans, organització, gestió del temps, ser conscient de les virtuts i habilitats de cadascú sumant esforços per a una riquesa global. • Treball de coordinació i difusió amb altres administracions (Diputació, Generalitat, CCVO, Espais joves dels ajuntaments, etc). • Pacència amb els tempos de tots/es les integrants.
<p>Debilitats</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Certa dificultat en anar "on time" a l'hora de fer les publicacions des dels 3 plans. • Desconeixement de programes de disseny avançat
<p>Oportunitats</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Coneixement profund d'un total de 25 ajuntaments amb tots els seus tècnics i equips directius com a aspecte clau per a una bona i massiva difusió d'ela campanya. • Coneixement, contactes i bona sintonia amb administracions externes de cara a la difusió de la campanya
<p>Fortaleses</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Saber reconèixer els punts forts de cada membre i acordar que cadascú desenvolupi la part allà on té més habilitats i motivació. • Coneixement i estima entre els integrants de l'equip des de fa 15 anys.
<p>Amenaces</p>	<p>Poca claredat des del Govern en les restriccions i normatives durant el confinament que feien ballar una mica els tempos de publicació de la campanya.</p>
<p>Per a més informació</p>	<p>Instagram dels 3 Plans:</p>

c17pla

el_trito_del_baix_montseny

ppd_vall_tenes

7. ANNEX 1. Marc legal relatiu als plans locals de prevenció en drogodependències

A) En relació a les competències dels poders públics en general, i la distribució competències entre l'Estat i les Comunitats Autònomes:

Constitució Espanyola:

- article 39, pel que fa a l'obligació dels poders públics d'assegurar la protecció social, econòmica i jurídica, en especial dels menors d'edat, de conformitat amb els acords internacionals que vetllen pels seus drets.
- article 43.2, pel que fa a l'atribució de competències als poders públics en l'organització i tutela de la salut pública a través de mesures preventives i de les prestacions i serveis necessaris.
- article 149.1, punts 16, 17 i 29, pel que fa a la competència exclusiva de l'estat en les matèries següents:

16.- Sanitat exterior. Bases i coordinació general de la sanitat. Legislació sobre productes farmacèutics.

17.- Legislació bàsica i règim econòmic de la Seguridad Social, sense perjudici de l'execució dels seus serveis per part de les CCAA.

29.- Seguretat pública, sense perjudici de la possibilitat de creació de policies per les CCAA, d'acord amb els respectius Estatuts en el marc d'allò que estableixi una llei orgànica.

- article 148.1, punts 20 i 21, pel que fa a l'assumpció de competències de les CCAA en matèria d'assistència social, sanitat i higiene, respectivament.
- article 149.3, pel que fa al sistema de fonts supletòries entre l'Estat i les CCAA.

B) En relació a la normativa de l'Estat dictada en atribució de les seves competències

Veure normativa a "Legislación Española sobre Drogas"
(<http://www.pnsd.msssi.gob.es>)

A destacar:

- Ley Orgánica 3/2018, de 5 de diciembre, de Protección de Datos Personales y garantía de los derechos digitales.
- Ley 26/2015, de 28 de Julio, de Modificación del Sistema de Protección a la Infancia y a la Adolescencia.
- Ley Orgánica 8/2015, de 22 de Julio, de Modificación del Sistema de Protección a la Infancia y a la Adolescencia. Llei, que juntament amb l'anterior configuren el marc actual envers la protecció jurídica del menor
- Ley Orgánica 4/2015, de 30 de marzo, de Protección de la seguridad ciudadana, pel que fa a la tipificació de faltes administratives relatives al consum o possessió de drogues tòxiques i altres substàncies, i el consum de begudes alcohòliques en llocs i establiments públics quan destorbi la tranquil·litat ciutadana; i pel que fa a la suspensió de la sanció administrativa derivada d'infracció per consum o tinença de drogues tòxiques quan en siguin autors els menors d'edat.
- Ley Orgánica 5/2000, de 12 de enero, reguladora de la responsabilidad penal de los menores, pel que fa a l'exigència de responsabilitat penal als majors de 14 anys i menors de 18 anys quan incorren en fets delictius previstos al Código Penal o altres lleis penals especials.
- Ley 28/2005, de 26 de diciembre, de medidas sanitarias frente al tabaquismo y reguladora de la venta, el suministro, el consumo y la publicidad de los productos del tabaco, amb voluntat de sistematitzar diferents continguts regulats tant parcialment com territorialment per part de les CCAA.
- Ley Orgánica 1/1996, de 15 de enero, de Protección Jurídica del menor, de modificación parcial del Código Civil y de la Ley de Enjuiciamiento Civil.
- Ley Orgánica 10/1995, de 23 de noviembre, del Código Penal, pel que fa a la tipificació de delictes contra la salut pública.
- Ley 14/1986, de 25 de abril, General de Sanidad, que estableix l'obligació de les Administracions públiques sanitàries d'orientar les actuacions prioritàriament a la promoció de la salut i la prevenció de malalties, evitar les activitats i productes que directa o indirectament puguin tenir conseqüències negatives per a la salut i regular la seva publicitat comercial.

- Ley 7/1985, de Bases de Règim Local, pel que fa a les competències dels Ens Locals: L'article 4 estableix el següent: «Correspon a les administracions públiques dins el marc de les competències que els reconeix aquesta Llei, la realització de les actuacions de prevenció tendents a limitar l'oferta i la promoció de substàncies que poden generar dependència i el desenvolupament de programes d'educació per a la salut adreçats als diferents sectors de la població.»
- C) En relació a l'assumpció de competències assumides pel Parlament de Catalunya
- Llei orgànica 6/2006, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, Capítol II, pel que fa a la concreció de la matèria respecte de les competències assumides.
  - En aquest sentit, la normativa més destacada publicada al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya és:
    - Resolució SLT/32/2015, de 15 de gener, per la qual s'aproven criteris en matèria de salut pública per a orientar les associacions cannàbiques i els seus clubs socials i les condicions de l'exercici de la seva activitat per als ajuntaments de Catalunya.
    - Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, pel que fa al contingut de les Normes d'Organització i Funcionament de Centre (NOFC) en relació, entre d'altres, a l'aplicació de mesures correctores i sancionadores de les irregularitats o faltes comeses per l'alumnat.
    - Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència.
    - Llei 18/2009, de 22 d'octubre, de Salut Pública.
    - Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació (LEC), pel que fa als drets i deures de l'alumnat, les faltes i sancions relacionades amb la convivència, en concret els actes o la possessió de mitjans o substàncies que puguin ésser perjudicials per a la salut i la incitació a aquests actes, i pel que fa a les funcions de la Direcció del Centre.
    - Decret 105/2009 de 7 de juliol, pel qual es crea la Comissió interdepartamental sobre Drogues, pel que fa a la seva composició i competències.
    - Llei 11/2009, de 6 de juliol, de regulació administrativa dels espectacles públics i les activitats recreatives.
    - Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de Serveis Socials.

- Llei 4/2003, de Seguretat pública de Catalunya, pel que fa a les competències assumides en matèria de Seguretat per part de la Generalitat i els Ens locals, i pels respectius cossos policials.
- Decret 200/2002, de 23 de juliol, pel qual es regula la senyalització de les limitacions en la venda de begudes alcohòliques.
- Llei 27/2001, de 31 de desembre, de Justícia juvenil.
- Llei 21/2000, de 29 de desembre, sobre drets d'informació relatius a la salut i a l'autonomia del pacient, i la documentació clínica.
- Decret 155/1994, de 28 de juny, pel qual es regulen els serveis educatius del Departament d'Ensenyament, pel que fa a les funcions i àmbit d'actuació dels Equips d'assessorament i orientació psicopedagògica (EAP) als Centres escolars.
- Decret 266/1991, d'11 de desembre, pel qual es regula la capacitat sancionadora que preveu la Llei 20/1985, de 25 de juliol, de prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència, en relació a l'atribució de competències sancionadores.
- Decret 235/1991, de 28 d'octubre, de desplegament de la Llei 20/1985, pel qual es regulen les advertències, els missatges dissuasius, els logotips i la senyalització sobre el tabac i les begudes alcohòliques.
- Decret 184/1990, de 20 de juny, de creació del programa d'atenció especialitzada per al tractament de conductes adictives en els centres penitenciaris.
- Llei 20/1985, de 25 de juliol, de prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència, normativa marc en el context català en relació a les drogodependències i a la coordinació i competències entre les diferents Administracions Públiques.
- Normes d'Organització i Funcionament de Centre (NOFC) de cada Centre educatiu, pel que fa a les mesures per a la promoció de la convivència, resolució de conflictes i mediació quan les irregularitats comeses per l'alumnat així ho permetin.

(*) Caldrà tenir en compte, a més, les **Ordenances municipals** que directament o indirecta afectin la matèria, aprovades en virtut de la potestat reglamentària reconeguda als municipis a l'article 4 de la Llei 7/1985, de Bases del Règim Local.